

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ *2009-5411/12.10* 2017 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с организирането и провеждането на ученическите олимпиади и на националните състезания в държавните, в общинските, в частните училища и в чуждестранните училища на територията на Република България през учебната 2017-2018 година и при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

1. Правила за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2017-2018 година съгласно приложение № 1 към настоящата Заповед.

2. Графици за провеждане на ученическите олимпиади през учебната 2017-2018 година, съгласно приложение № 2 на националните състезания през учебната 2017-2018 година, съгласно приложение № 3 и на националните състезания по професии през учебната 2017-2018 година съгласно приложение № 4.

Заповедта да се връчи за изпълнение на началниците на регионалните управления на образованието (РУО) и на експертите в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, в дирекция „Професионално образование и обучение“ и в дирекция „Приобщаващо образование“.

Началниците на РУО да връчат копие от Заповедта на директорите на училищата от съответния регион за изпълнение.

Контрол по изпълнението на Заповедта възлагам на Таня Михайлова – заместник-министър.

/п/

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

/п/

Министър на образованието и науката

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

З А П О В Е Д

№ ...../.....2017 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с организирането и провеждането на ученическите олимпиади и на националните състезания в държавните, в общинските, в частните училища и в чуждестранните училища на територията на Република България през учебната 2017-2018 година и при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

1. Правила за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2017-2018 година съгласно приложение № 1 към настоящата Заповед.

2. Графици за провеждане на ученическите олимпиади през учебната 2017-2018 година, съгласно приложение № 2 на националните състезания през учебната 2017-2018 година, съгласно приложение № 3 и на националните състезания по професии през учебната 2017-2018 година съгласно приложение № 4.

Заповедта да се връчи за изпълнение на началниците на регионалните управления на образованието (РУО) и на експертите в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, в дирекция „Професионално образование и обучение“ и в дирекция „Приобщаващо образование“.

Началниците на РУО да връчат копие от Заповедта на директорите на училищата от съответния регион за изпълнение.

Контрол по изпълнението на Заповедта възлагам на Таня Михайлова – заместник-министър.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРАВИЛА
ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ ОЛИМПИАДИ И НА
НАЦИОНАЛНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2017-2018 ГОДИНА

I. УЧЕНИЧЕСКИ ОЛИМПИАДИ

1. Изисквания за включването на нова олимпиада:

- а) да е съществувала изявата поне три поредни години като национално състезание без такса за правоучастие и да е доказала своята ефективност;
- б) да няма друга такава със същото съдържание;
- в) да включва ученици поне от 20 региона;
- г) да се провежда в три кръга – общински, областен и национален.

2. Ученически олимпиади се провеждат по: български език и литература, английски език, немски език, испански език, италиански език, руски език, френски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, философия, история и цивилизация, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, техническо чертане, както и интердисциплинарна за ученици в началния етап на основното образование.

3. Целите на олимпиадите са:

- да се предостави възможност на учениците за интелектуална изява;
- да се създадат условия за прилагане на изследователски методи в конкретни предметни области;
- да се мотивират учениците и техните учители за творчески изяви;
- да се стимулира личностната изява на учениците;
- да се мотивират учителите за работа с ученици с изяви способности.

4. В ученическите олимпиади имат право да участват всички ученици, които се обучават в дневна, в самостоятелна, в задочна, в комбинирана, в дистанционна или в индивидуална форма на обучение в български общински, държавни и частни училища, както и в училищата на територията на Република България към чуждестранните посолства.

Правото на явяване на ученик в определена състезателна група се определя в регламента на всяка олимпиада.

5. Олимпиадите се организират и провеждат в три кръга: общински, областен и национален.

6. Състав на националните комисии:

6.1. В националните комисии участват представители на академичната общност от висшите училища и от институтите на БАН, на професионални сдружения, експерти в съответните професионални направления, учители, както и преподаватели и студенти от висши училища.

6.2. Съставът на националната комисия за всяка от олимпиадите се определя със заповед на министъра на образованието и науката.

7. Националните комисии:

а) Изготвят регламент за организиране и провеждане на съответната олимпиада и го представят на експерта по съответния учебен предмет в МОН, подписан от председателя на комисията, не по-късно от 10 работни дни след издаване на заповедите за определяне състава на комисииите.

б) Членовете на националните комисии не предоставят обучение на ученици за участие в олимпиади срещу заплащане, ако то е от името и за сметка на учениците, включително и със средства на училищното настоятелство и при получаване на заповедта за участие в национална комисия удостоверяват с декларация отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване на принципа за обективно оценяване и за неразпространение на информация, свързана с темите, задачите и тестовите въпроси, преди тяхното официално обявяване.

в) Изготвят темите, задачите и тестовите въпроси за съответния кръг в зависимост от регламента на олимпиадата.

г) Извършват окончателното оценяване и класиране на предложените от областната комисия участници в съответствие с настоящата заповед, както и с регламента на всяка олимпиада и представят в МОН протокол за допуснатите до участие в националния кръг – до 120 ученици за всяка олимпиада, в срок не по-късно от 10 работни дни преди датата на националния кръг. На олимпиадата по информационни технологии се класират 100 проекта.

д) Изготвят в писмена форма становище/рецензия/оценъчна карта за всяка от работите на учениците, които са предложени от областните комисии за участие в националния кръг, но не са допуснати до участие от националната комисия.

е) Оценяват знанията и уменията на участниците в националния кръг в съответствие с регламента на олимпиадата и представят в МОН протоколи с имената, населеното място, училището, класа и резултатите на участниците и окончателното класиране в срок до 10 работни дни след провеждането на националния кръг.

ж) Определят разширените национални отбори и националните отбори за участие в международните олимпиади и представят в МОН протокол за класиране в срок не по-късно от 15 работни дни преди провеждането на съответната международна олимпиада.

з) Извършват подготовка за участие в международните олимпиади на учениците от разширените национални отбори, както и правят предложение за състава на националния отбор.

и) Представят в МОН доклад за резултатите на участниците от международните олимпиади в срок до 10 работни дни след провеждането на съответната международна олимпиада.

8. Координацията и контролът на дейностите на всяка национална комисия се осъществява от експертите в МОН по съответните учебни предмети. Работата на националната комисия по време на националния кръг се подпомага и от експертите в РУО, което е домакин на събитието.

9. Регламентът на всяка олимпиада включва формата на проверка на знанията и уменията на учениците, времето за работа на учениците, учебното съдържание за всеки клас или за всяка състезателна група, критериите и правилата за оценяване и класиране, както и възможност за представяне на декларации за нежелание за публикуване на резултатите съгласно т. 2 от V. Популяризиране на резултатите от олимпиадите.

10. Ученици със специални образователни потребности участват в олимпиадите след становище на екипа за подкрепа на личностното развитие, като се допуска удължаване на времето за работа до 2 часа. Когато това изисква изготвянето на съответни материали, директорът на училището уведомява началника на РУО, а за допуснатите до участие в областен и национален кръг ученици със СОП, началникът на РУО уведомява съответния експерт в МОН до 5 работни дни преди провеждането на съответния кръг на олимпиадата.

11. Писмените работи и проектите от документацията за олимпиадите се съхраняват до края на учебната година от институцията, която ги провежда.

II. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ ОЛИМПИАДИ

1. ОБЩИНСКИ КРЪГ

1.1. Класовете и състезателните групи, за които се провежда училищен кръг, са:

Ученическа олимпиада	Класове	Брой състезателни групи
Знам и мога	IV	1
Български език и литература	V, VI, VII, VIII-X, XI и XII	6
Английски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Немски език	VIII, IX, X, XI и XII	5

Испански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Италиански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Руски език	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	8
Френски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Математика	IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	9
Информатика	IV-V, VI-VII, VIII, IX-X, XI-XII	5
Информационни технологии	V-VIII и IX-XII	2
Математическа лингвистика	V-VII, VIII-IX, X-XI и XII	4
Философия	IX-XII	1
История и цивилизации	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI-XII	7
География и икономика	V, VI, VII, VIII, IX, X-XII	6
Гражданско образование	I-IV, V-VIII, IX-XII	3
Физика	VII, VIII, IX, X-XII	4
Астрономия	V-VI, VII-VIII, IX-X, XI-XII	4
Химия и опазване на околната среда	VII, VIII, IX и X-XII	4
Биология и здравно образование	VII, VIII, IX, и X-XII	4
Техническо чертане	VII-VIII и IX-XII (2 групи)	3

1.2. Графикът за провеждане на общинския кръг се определя със заповед от началника на РУО в съответствие с Приложение № 2, като се допуска провеждането му и в работен ден от седмицата в извънучебно време, в случаите че това може да се организира от училищата.

1.3. Директорите на училищата или на обсерваториите назначават училищна комисия и определят квесторите.

1.4. Училищните комисии организират провеждането на общинския кръг в съответствие с регламента на всяка олимпиада.

1.5. Учебното съдържание, върху което се определят темите и задачите, е в съответствие с регламента на всяка олимпиада.

1.6. Темите и задачите за общинския кръг се съставят съобразно регламента на всяка олимпиада.

1.7. Училищната комисия изготвя в срок до 7 работни дни от състезателния ден:

а) протокол за явилите се ученици и техните резултати;

б) протокол за класираните за областния кръг ученици и техните резултати.

1.8. Протоколите по т. 1.7. се заверяват с подпис и печат от директора на училището, който в двудневен срок ги изпраща на началника на РУО заедно с писмените работи на учениците от протокола по т. 1.7.б. и списък на учениците, подали декларация по т. 2 от V. Популяризиране на резултатите от олимпиадите.

1.9. За участие в областния кръг се предлагат ученици според регламента на съответната олимпиада.

1.10. Контролът по провеждането на общинския кръг се осъществява от експерт от РУО, определен от началника на РУО.

2. ОБЛАСТЕН КРЪГ

2.1. Класовете и състезателните групи, за които се провежда областният кръг, са:

Ученическа олимпиада	Класове	Брой състезателни групи
Знам и мога	IV	1
Български език и литература	V, VI, VII, VIII-X, XI и XII	6
Английски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Немски език	VIII, IX, X, XI и XII	5

Испански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Италиански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Руски език	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	8
Френски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Математика	IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	9
Информатика	IV-V, VI-VII, VIII, IX-X, XI-XII	5
Информационни технологии	V-VIII и IX-XII	2
Математическа лингвистика	V-VII, VIII-IX, X-XI и XII	4
Философия	IX-XII	1
История и цивилизации	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI-XII	7
География и икономика	V, VI, VII, VIII, IX, X-XII	6
Гражданско образование	I-IV, V-VIII, IX-XII	3
Физика	VII, VIII, IX, X-XII	4
Астрономия	V-VI, VII-VIII, IX-X, XI-XII	4
Химия и опазване на околната среда	VII, VIII, IX и X-XII	4
Биология и здравно образование	VII, VIII, IX и X-XII	4
Техническо чертане	VII-VIII и IX-XII (2 групи)	3

2.2. Графикът за провеждане на областния кръг се определя с Приложение № 2 към настоящата Заповед.

2.3. Началникът на РУО назначава със заповед областни комисии за организация и провеждане, за проверка и оценка, за засекретяване и разсекретяване (за олимпиадите, в които работите са анонимни), за всяка от олимпиадите, определя градовете, училищата домакини и квесторите. Заповедта се издава не по-късно от 5 работни дни преди датата на провеждане на областния кръг на олимпиадата.

2.4. Учебното съдържание, върху което се определят темите и задачите, е в съответствие с регламента на всяка олимпиада.

2.5. Изпитните материали се изпращат половин час преди началото на състезателния ден (с изключение на техническо чертане) по електронен път на експерта в РУО, който отговаря за съответната олимпиада.

2.6. С изпитните материали и с критериите за оценяване учениците може да се запознаят в съответното РУО в срок от три работни дни от провеждането на областния кръг.

2.7. Писмените работи са анонимни за всички класове/състезателни групи, за които се провежда национален кръг на олимпиадите, с изключение на олимпиадите по информатика, по информационни технологии и по гражданско образование.

2.8. Защитата на проектите на олимпиадите по информационни технологии и по гражданско образование може да е публична.

2.9. Началникът на РУО в срок до 7 работни дни от състезателния ден заверява с подпис и печат предоставените му от областната комисия:

- справка (по образец от МОН на електронен носител) за броя на оценителите и за броя работи, проверени и оценени от всеки член на областната комисия, като справка се изпраща на хартиен носител и по електронен път на съответния експерт в МОН.

- Протокол № 1 за резултатите на учениците от класове/състезателни групи, за които не се провежда национален кръг.

- Протокол № 2 за резултатите на учениците, които комисията не предлага за допускане до национален кръг на олимпиадата. Разсекретяването се извършва след получаване на протокола с окончателните оценки от арбитража на националната комисия. Протоколите № 1 и № 2 съдържат имената на учениците, училището, населеното място, областта, класа и числовия резултат (в точки, в оценка или в % от максималния резултат).

- Протокол № 3 за резултатите на предложените ученици за допускане до национален кръг. Протоколът се изготвя на хартиен носител и в електронен вид (Excel формат). В протокола се попълват фиктивните номера и резултатите на учениците, като писмените

работи не са разсекретени. За олимпиадите по информатика, по информационни технологии, по техническо чертане и по гражданско образование протоколът съдържа имената на учениците, училището, населеното място, областта, класа и резултатите. Протоколът се изпраща в МОН на експерта по съответния учебен предмет на хартиен носител и по електронната поща във формат Word/Excel, заедно с оригинала на писмените работи и с малките пликчета с данните на учениците за олимпиадите, в които е предвидено засекретяване, както и списък на учениците, подали декларация по т. 2 от V. Популяризиране на резултатите от олимпиадите.

2.10. Писмените работи на учениците от областния кръг на олимпиадата по астрономия за възрастовите групи VII–VIII, IX–X, XI–XII клас се изпращат на експерта по физика и астрономия в МОН до два работни дни след датата на провеждането му.

2.11. Националните комисии за всички олимпиади:

а) арбитрират и окончателно оценяват писмени работи на учениците във вида, в който са предоставени, съгласно регламента на всяка олимпиада;

б) разсекретяват писмените работи на учениците, допуснатите до участие в националния кръг;

в) изготвят окончателен протокол с имената на допуснатите до участие в националния кръг ученици и техните оценки. Този протокол се представя в МОН не по-късно от 10 дни преди националния кръг;

г) арбитрираните и окончателно оценени писмени работи на учениците, които не са допуснати до национален кръг, се разсекретяват от областната или националната комисия в съответствие с регламента на олимпиадата.

2.12. Оценка на учениците, които не са предложени от областната комисия за национален кръг, както и оценките на националната комисия след арбитража на писмените работи от областния кръг, са окончателни и не подлежат на обжалване.

2.13. Списъкът с окончателните резултати на учениците от областния кръг на олимпиадите се публикува на официалната страница на РУО при спазване на изискванията за защита на личните данни на учениците.

Когато индивидуалният резултат от дадена олимпиада може да се използва от ученик за класиране за места по държавния план-прием, той се изразява освен в брой точки и като процент от максималния брой точки и се вписва в протокола, ако регламентът на олимпиадата го изисква.

2.14. Контролът по провеждането на областния кръг се осъществява от началника на РУО и от експертите по съответните учебни предмети в РУО.

Длъжностните лица, ангажирани с организирането и провеждането на областния кръг, удостоверяват с декларация отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване на принципа за обективно оценяване и за неразпространение на информация, свързана с темите, задачите и тестовите въпроси, преди тяхното официално обявяване.

3. НАЦИОНАЛЕН КРЪГ

3.1 Класовете и състезателните групи, за които се провежда националният кръг, са:

Ученическа олимпиада	Класове	Брой състезателни групи
Знам и мога	IV	1
Български език и литература	VII, VIII-X, XI, XII	4
Английски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Немски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Испански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Италиански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Руски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Френски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Математика	VII, VIII и IX–XII	3
Информатика	IV-V, VI–VII, VIII, IX–X, XI–XII	5

Информационни технологии	V–VIII и IX–XII	2
Математическа лингвистика	VIII–IX, X–XI и XII	3
Философия	IX–XII	1
История и цивилизации	VII и XII	2
География и икономика	VII, VIII- IX и X-XII	3
Гражданско образование	I–IV, V–VIII, IX–XII	3
Физика	VII, VIII, IX, X–XII	4
Астрономия	VII–VIII, IX–X и XI–XII	3
Химия и опазване на околната среда	VII, VIII, IX и X–XII	4
Биология и здравно образование	VII–VIII и IX–XII	2
Техническо чертане	VII–VIII и IX–XII (2 групи)	3

3.2. Графикът за провеждане на националния кръг се определя с Приложение № 2 на настоящата Заповед.

3.3. Началникът на регионалното управление на образованието, който е домакин на национален кръг на олимпиада, определя със заповед комисия за организацията, училищата домакини, квестори и други необходими технически лица, в зависимост от спецификата на олимпиадата.

3.4. Националният кръг на олимпиадите по информатика, математическа лингвистика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, география и икономика, гражданско образование, немски език, по математика за IX–XII клас, по информационни технологии за V–XII клас, по български език и литература, по история и цивилизации за VII и за XII клас и по физика за X–XII клас се провежда в два дни съгласно регламента на съответната олимпиада.

3.5. Учебното съдържание, върху което се определят темите и задачите, е от учебното съдържание по съответния вид подготовка, придобито в процеса на обучение, в съответствие с регламента на всяка олимпиада.

3.6. Писмените работи по всички учебни предмети са анонимни.

3.7. Правилата за определяне на оценка отличен (6) на националния кръг са формулирани в регламента на съответната олимпиада.

3.8. Националните комисии изготвят отделен протокол за учениците от XII клас, които са получили оценка отличен (6) и следва да бъдат удостоени със званието „лауреат” на съответната олимпиада.

3.9. На учениците, получили оценка отличен (6) от националния кръг на олимпиадата и завършващи средно образование през настоящата учебна година, МОН издава документ, удостоверяващ статута им на лауреати на националната олимпиада съгласно §2 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България и чл. 33 и чл. 35 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите.

3.10. На учениците, получили оценка отличен (от 5,50 до 6) от националния кръг на олимпиадата и завършващи средно образование през настоящата учебна година, МОН издава служебна бележка, която да послужи за приемането им във висши училища при решение на съответното висше училище.

3.11. Учениците, класирани на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиадите, включени в раздел II на Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби за съответната календарна година, придобиват право на стипендия при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

3.12. На учениците, класирали се на първо, второ и трето място от националните кръгове на олимпиадите по български език и литература, по математика и/или на олимпиадата по допълнителен учебен предмет за ученици в VII клас, МОН издава документ с максимален резултат, който им дава право за участие в класирането по Наредба № 10 от 2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование вместо резултата от национално външно оценяване.

3.13. Оценката от националния кръг е окончателна и не подлежи на обжалване.

3.14. Документите по т. 3.9. и т. 3.10. се получават лично от ученика или от упълномощено от него лице, от служителите на фронт-офиса на МОН, а по т. 3.12 – от съответния експерт от дирекция „СПУО“.

3.15. Класираните на първо, второ и трето място на националния кръг на олимпиадите и на състезанията получават грамота от МОН.

3.16. Учениците, участвали на национален кръг на олимпиадите, получават грамота за участие, подписана от председателя на съответната национална комисия.

III. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ И НА БАЛКАНСКИТЕ ОЛИМПИАДИ

1. При домакинство на България на международна или балканска олимпиада се определят:

а) организационният комитет и съорганизаторите с конкретните отговорности;
б) националните отбори от състезатели и ръководители се определят при условията и по реда, установени в регламента на съответната олимпиада и се утвърждават със заповед на министъра на образованието и науката .

2. Разширените национални отбори, които ще се подготвят за участие в международните олимпиади, се определят от националните комисии по съответните учебни предмети и включват:

а) по математика, информатика, философия и математическа лингвистика – класираните на първите 12 места от националния кръг на олимпиадата и при условията и по реда, установени в регламента на съответната олимпиада;

б) по информационни технологии, физика, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование – класираните на първите 10 места от националния кръг на олимпиадата;

в) по география и икономика и по астрономия – при условията и по реда, установени в регламента на олимпиадата;

г) по немски език – двама участници, излъчени от олимпиада, организирана в партньорство с Гьоте – институт;

д) по френски език – шест участници, класирани на първите три места за X и XI клас/XI и XII клас на националния кръг на олимпиадата;

е) когато България е домакин на международна или на балканска олимпиада се допуска разширен отбор от 16 ученици.

3. Подготовката на разширените национални отбори за участие в международните олимпиади се извършва от националните комисии съгласно регламента на съответната олимпиада.

4. Окончателният състав на националните отбори от състезатели и ръководители се определя при условията и по реда, установени в регламента на съответната олимпиада и се утвърждава със заповед на министъра на образованието и науката.

5. Допълнително изискване за участие в националния отбор по информационни технологии и по география и икономика (по изискване на Международния географски съюз) е владенето на английски език, по философия – владенето на един от следните езици: френски, немски или английски език.

6. Националният отбор участва в международната олимпиада след получена покана от страната домакин и при условията на регламента на международната олимпиада.

7. Ръководители и наблюдатели в съставите на националните отбори може да бъдат председателите и членовете на националните комисии, преподаватели и научни работници, участвали в подготовката на отборите, и експертите от МОН.

IV. ФИНАНСИРАНЕ НА ОЛИМПИАДИТЕ

1. Министерството на образованието и науката финансира в рамките на утвърдения бюджет за съответната година следните дейности:

- а) изготвяне на темите и задачите за областния и за националния кръг на олимпиадите, критериите за оценяване на проектите и уеб базираната им регистрация;
- б) оценяване на писмените работи и проектите от проверителите на областния кръг на олимпиадите;
- в) арбитражиране и окончателно оценяване от националните комисии на писмените работи и на проектите от областния кръг за допускане до участие в националния кръг на олимпиадите;
- г) оценяване на писмените работи и на проектите в националния кръг на олимпиадите и арбитраж на национален кръг;
- д) пътните, дневните и квартирните разходи на националните комисии – за националния кръг;
- е) материалите за изработване на детайли, помощните материали, химикали и лабораторно оборудване за практическа работа и канцеларските материали за националния кръг на олимпиадите;
- ж) дежурството на квесторите, лаборантите и администраторите на компютърната мрежа на националния кръг;
- з) дежурството на четците на областния и/или на националните кръгове на олимпиадите по български език и литература, по английски език, по италиански и по руски език, както и на техническите лица, обработващи резултатите при провеждане на националния кръг на всички олимпиади;
- и) наградите на учениците с отлична оценка от националния кръг;
- й) храната за участниците и за ръководителите на разширените национални отбори, както и нощувките на тези от тях, които не са от София, по време на подготовката им и подбора за международните и балкански олимпиади в Учебния център за подготовка на олимпийци към МОН;
- к) изцяло или част от пътните и визовите разходи, летищните такси, застраховките и таксите за правоучастие на отборите за участието им в международните олимпиади;
- л) изцяло или част от научното и техническото обезпечаване, наградите и пълния пансион на учениците и техните ръководители, които са официални представители на страните участници на международна или Балканска олимпиада, на която Република България е домакин.

2. За организиране и провеждане на олимпиадите не се допуска събиране на такса за участие от учениците.

3. Допълнителни финансови средства за дейностите по организиране и провеждане на олимпиадите може да се осигуряват от общини, министерства, юридически лица с нестопанска цел и от други лица и организации, а за международните или балканските олимпиади, на които Република България е домакин, тези средства може да са и от такси - правоучастия на страните участнички, които не са официални членове на организационните комитети на тези олимпиади.

V. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОЛИМПИАДИТЕ

1. Популяризирането на резултатите от олимпиадите е съобразено с общите принципи на защитата на личните данни и препоръките на Комисията за защита на личните данни.

2. Учениците, които не желаят техните резултати да бъдат оповестявани публично, подават декларация, подписана от тях и от родител, преди провеждането на съответния кръг на всяка олимпиада, в който ще участват. Декларацията се предава на директора на училището, в което ученикът се обучава, а той – в РУО.

3. На електронната страница на МОН се публикуват: регламентът на всяка олимпиада, списъкът на допуснатите до националния кръг ученици и техните резултати, резултатите от националния кръг заедно със списъка на лауреатите.

4. На електронната страница на всяко РУО се публикуват: графикът за провеждане на общинския кръг на олимпиадите, списък на допуснатите ученици до областния кръг и списък на учениците с техните резултати от областния кръг.

5. Ръководителите на националните отбори предоставят на експертите в МОН информация за представянето на учениците в международните олимпиади, която се публикува на електронната страница на МОН.

VI. НАЦИОНАЛНИ СЪСТЕЗАНИЯ

1. Изисквания за включването на дадена изява като национално състезание в настоящите правила:

- а) да няма друго със същото съдържание в графика на МОН;
- б) да включва ученици от 20 региона.

2. В националните състезания имат право да участват всички ученици, които се обучават в дневна, самостоятелна или индивидуална форма на обучение в български общински, държавни и частни училища, както и училищата на територията на Република България към чуждестранните посолства.

3. При необходимост се въвеждат квоти за участие по региони, които се определят в регламентите на съответните състезания.

4. Целите на националните състезания са:

- предоставяне на възможност за творческа изява на ученици със задълбочени знания и придобити практически умения;
- осигуряване на условия за реализация на постиженията на ученици и учители;
- предоставяне на възможност на регионите в страната да сравняват постиженията си в областта на обучението по отделните учебни предмети.

5. Национални състезания се провеждат по: английски език, испански език, италиански език, немски език, руски език, френски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, физика, химия и опазване на околната среда, технологии, география и икономика, музика, хореография, както и в областта на „Природни науки и екология”.

1. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

1.1. Националните състезания се организират от МОН съвместно с РУО, с висши училища, с БАН, със Съюза на математиците в България, със Съюза на физиците в България, със Съюза на химиците в България, със Съюза на българските биолози, със Съюза на българските музикални и танцови дейци и с други организации.

1.2. Националните състезания се провеждат по график, определен от МОН (Приложение № 3). Домакинството се поема от РУО съгласно посоченото приложение.

1.3. Министърът на образованието и науката утвърждава със заповед състава на националните комисии, в които се включват представители на академичната общност на висшите училища и институтите на БАН, представители на професионални сдружения, експерти, учители.

1.4. Националните комисии:

- разработват регламент на състезанията и го представят на експерта по съответния учебен предмет в МОН, подписан от председателя на комисията, не по-късно от 10 работни дни след издаване на заповедите за определяне състава на комисииите. Регламентът на всяко състезание включва формата на проверка на знанията и уменията на учениците, времето за работа на учениците, както и възможност за представяне на декларации за нежелание за публикуване на резултатите съгласно т. 3.2. от VI. Национални състезания КЪМ 3. Популяризиране на резултатите от националните и международните състезания.

- съставят задачите за състезанията;
- съставят системата за оценяване;

- проверяват писмените работи и проектите на учениците, освен ако в регламента на състезанието не е записано друго;

- изготвят протокол за класирането на участниците, освен ако в регламента на състезанието не е определено оценяването и класирането на участниците да се извършва от областни комисии.

1.5. Началникът на РУО, което е домакин на състезанието, определя със заповед областни комисии за организация и провеждане, за засекретяване и разсекретяване, съгласно регламентите на всяко състезание, както и училището/училищата – домакини (ако не е определено в заповед на министъра на образованието и науката) и квесторите.

1.6. Учениците, класирани на първо, на второ или на трето място на националния кръг на състезанията, включени в раздел II на Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби за съответната календарна година, придобиват право на стипендия при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

1.7. Писмените работи от националните състезания се съхраняват една календарна година от институцията, която ги провежда, или се връщат на участниците чрез техните ръководители съгласно регламента на всяко състезание.

Когато индивидуалният резултат от дадено състезание може да се използва от ученик за класиране за места по държавния план-прием, той се изразява освен в брой точки и като процент от максималния брой точки и се вписва в протокола съгласно регламента на всяко състезание.

1.8. Координацията на дейностите на национално ниво на всяка национална комисия се осъществява от експертите в МОН по съответните учебни предмети.

2. ФИНАНСИРАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЯТА

2.1. Министерството на образованието и науката осигурява финансово:

а) изработването на темите за отделните състезания, обработката на звуковите файлове за състезанието по музика, хореография, както и изготвянето на критериите за оценяване от националните комисии;

б) оценяването на писмените работи и на проектите от националните комисии;

в) дежурството на квесторите при провеждане на националния кръг на всички състезания;

г) дежурството на четците на областния и националния кръг на състезанията по чужди езици, дежурство на музикалните оформители на областния и националния кръг на състезанието по музика, по хореография, както и на информатиците, обработващи резултатите при провеждане на националния кръг на всички състезания;

д) наградите на учениците с отлична оценка от националния кръг;

е) командировъчните разходи за националните комисии при провеждане на състезанието;

ж) изцяло или част от пътните и визовите разходи, летищните такси, застраховките и таксите за правоучастие на отборите за участието им в международните състезания;

з) изцяло или част от научното и техническото обезпечаване, наградите и пълния пансион на учениците и техните ръководители, които са официални представители на страните участници на международно или балканско състезание, на което Република България е домакин.

2.2. За организиране и провеждане на националните състезания не се допуска събиране на такса за участие от учениците.

2.3. Допълнителни финансови средства за дейностите по организиране и провеждане на националните състезания или международни/балкански състезания, на които Република България е домакин може да се осигуряват от общини, от министерства, от юридически лица с нестопанска цел и от други лица и организации, както и от такси - правоучастия от страните участнички в международните/балканските състезания, на които Република България е домакин.

3. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАЦИОНАЛНИТЕ И МЕЖДУНАРОДНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

3.1. Популяризирането на резултатите от националните и от международните състезания е съобразено с общите принципи на защитата на личните данни и препоръките на Комисията за защита на личните данни.

3.2. Учениците, които желаят техните резултати да не бъдат оповестявани публично, подават декларация, подписана от тях и от родител, до директора на училището преди провеждането на състезанието, в което ще участват.

3.3. Пресцентърът на МОН публикува на електронната страница на МОН за всяко състезание регламента и информация за представянето на участниците.

3.4. Председателите на националните комисии предоставят на експертите - координатори от МОН информация, свързана с подготовката и с резултатите от участието на учениците в националните и в международните състезания.

VII. НАЦИОНАЛНИ СЪСТЕЗАНИЯ ПО ПРОФЕСИИ

1. Целите на националните състезания по професии са:

а) да се предостави възможност на учениците за творческа изява на придобити знания, умения и компетентности по усвояваните професии;

б) да се мотивират участниците за постигане на по-високи резултати и усъвършенстване на практическите умения в реална работна среда;

в) да се демонстрират постижения и готовност за упражняване на усвоената професия, прилагане на творчество и решаване на практически задания в конкретна ситуация;

г) да се стимулира реализирането на контакти и партньорство между ученици и учители от професионални гимназии от съответното професионално направление в различни региони от страната за популяризиране и утвърждаване на положителни практики в осъществяването на професионалното образование и обучение;

д) да се приобщават социалните партньори към проблемите на професионалното образование и обучение за оказване на реална подкрепа в популяризиране възможностите на учениците за реализация в конкретни предприятия, отпускане на стипендии на обучаващите и сключване на договори със завършващите;

е) да се мотивира участието на учениците в осъществяване на междуучилищно сътрудничество, съревнование и изява на професионално-личностни качества: комуникативност, трудова дисциплина, работа в екип, професионална етика;

ж) да се обогатява материално-техническата база на професионалните училища и професионалните гимназии като предпоставка за осигуряване на желана учебна среда и качество на професионалното образование.

2. Обхват на състезанията:

Професионалните гимназии, професионалните училища и паралелки в СУ и в гимназии в страната, осъществяващи прием и обучение по професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение чрез:

а) училищни отбори или индивидуални състезатели - ученици от съответните паралелки;

б) ръководители на училищните отбори или на индивидуалните състезатели – учители по професионална подготовка;

в) директори/помощник-директори на училища.

3. Формат на състезанията:

3.1. Учебното съдържание е от задължителната професионална подготовка за професиите от съответното професионално направление.

3.2. Състезанията включват:

а) теоретично приложение на формирани в процеса на обучението знания и компетентности (теоретични тестове със структуриран и със свободен отговор, разработване на теми, на идейни проекти, решаване на казуси и/или задачи и др.);

б) демонстриране на формирани в процеса на обучение знания, умения и компетентности, специфични за всяка професия, съобразно регламентите на състезанията.

3.3. Състезанията предоставят възможност за:

а) работа на учениците с най-новите материали, машини, съоръжения, апаратура, инвентар, инструменти, фирмена документация, продукти и използване на модерни технологии на предприятията - партньори, които налагат на българската икономика европейски облик; екипно и/или индивидуално представяне на участниците, с отговорност за цялостно изпълнение на задачите в състезателните задания, казуси или дисциплини на реални работни места;

б) публичност и външна оценка на резултатите на учениците – изложби, ревюта, презентации, учебно-тренировъчни фирми, борси, банки, дефилета, паради, базари, панаири, изложения и др.

4. Организиране и провеждане:

4.1. Организатори на състезанията:

4.1.1. Министерството на образованието и науката, дирекция „Професионално образование и обучение” (ПОО) съвместно с регионалните управления на образованието (РУО) и Центърът на учебно-тренировъчните фирми.

4.1.2. Партньори – национално представените и регионалните структури на организации на работодателите, организации на работниците и служителите, висши училища, неправителствени организации, териториалните органи на изпълнителната администрация, други отговорни и заинтересовани институции и общественици; предприятия, банки или други институции, с които училищата са в традиционни договорни отношения, бизнесмени, предприемачи, печатни и електронни медии, училищни настоятелства и др.

4.1.3. Националните състезания по професии се провеждат по график, определен от МОН (Приложение № 4). Домакинството се поема от РУО съгласно посоченото приложение.

4.2. Етапи

4.2.1. В зависимост от броя на училищата, в които се провежда обучение по професиите от професионалното направление, от броя на паралелките/учениците или други специфични за професията признаци, състезанията могат да бъдат организирани в:

а) училищен кръг – включват се в годишния план за дейностите на училището и класираните на първите места състезатели формират училищния отбор или участват на следващия етап като индивидуални участници;

б) регионален кръг – на регионален принцип между училищните отбори (или индивидуалните участници), класирани от училищния кръг;

в) национален кръг – между училищните отбори (или индивидуалните участници), класирани от регионалния кръг.

4.2.2. Всеки етап на състезание завършва с обявяване и награждаване на отборните и/или индивидуалните победители.

4.3. Общи изисквания за всички кръгове на състезанията

4.3.1. Задължителни изисквания:

а) осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на съответните работни места - извършване на инструктажи преди началото на състезанията, за които всеки участник (ученик, ръководител, член и председател на комисия) лично се подписва в инструктажните книги;

б) осигуряване с необходимите знаци, противопожарни и обезопасителни средства и оборудване на работните места с аптечка;

в) осигуряване присъствието на медицинско лице за оказване на медицинска (долекарска) помощ при необходимост, а според спецификата на състезанието - и на специализирани органи (МВР и др.);

г) участие на учениците в състезанието с работни облекла, лични предпазни средства и специфични пособия съобразно регламентите на състезанията.

По време на състезанието не се допускат учители специалисти, а само оценители. На разположение е специалист, който има задължението да отстранява възникнали повреди по съоръженията или други непредвидени обстоятелства.

4.3.2. Директорът на училището - домакин:

а) назначава със заповед комисия за организиране и провеждане на училищния, регионалния или националния кръг на състезанието и комисия за оценяване постиженията на учениците (жури, съдийска комисия, оценители);

б) осигурява здравословни и безопасни условия на работните места за провеждане на състезанието и специалист(и) за отстраняване на възникнали технически повреди по инструментариума, техниката, съоръженията или при други непредвидени обстоятелства;

в) утвърждава състезателните материали (тестове, задания, оценъчни карти, протоколи и т.н.), информационните и рекламните материали.

4.3.3. Комисията за организиране и провеждане на училищния, регионалния или националния кръг на състезанието:

а) разработва проект на оперативен план, работна програма, сценарий, правила, регламент и др. за провеждане на състезанието;

б) отговаря за организационно-техническото и материалното осигуряване на съответното състезание – контакти, работни места и оборудването им, техническа и технологична документация, състезателни материали и т.н.

4.3.4. Комисията по оценяване на постиженията на учениците на съответния кръг включва в състава си специалисти от съответното професионално направление, представители на работодателите и на работниците и служителите, учители с дългогодишен професионален опит и доказани постижения, изявени майстори в професията и др. За председатели и членове на комисии за регионален и национален кръг се определят представители на регионалната структура на браншовата камара, асоциация или друго сдружение на работодателите и работниците по съответното за състезанието направление или на по-големи предприятия, фирми, кооперации и др. от региона.

а) определя и обявява реда и начина за оценяване (критерии, показатели, качествени и количествени оценки); гарантира равнопоставеност на всички индивидуални участници и/или отбори;

б) наблюдава за правилното и безопасно провеждане на състезанието – спазване на технологичните изисквания за решаване/изпълнение на теоретичните и практическите задания, тестове, казуси, задачи, проекти и др.;

в) оценява постиженията на учениците - състезатели;

г) разработва условия за отборно и/или индивидуално класиране;

д) съставя протокол за резултатите от състезанието и класирането на участниците;

е) за всяко нарушение на установения ред за провеждане на състезанието комисията санкционира състезателя с отнемане на точки. При груби нарушения състезателят може да бъде отстранен от по-нататъшно участие. Начинът и редът за санкциониране се съобщават преди състезанието от комисията по провеждането му.

4.3.5. РУО съдействат, координират и контролират дейностите по организирането, провеждането и финансирането на училищния, регионалния и/или националния кръг.

4.3.6. Работата на националните комисии се координира от отговорните експерти по съответните професионални направления в МОН.

4.4. Система за оценяване – правила и критерии.

4.4.1. Училищен кръг – определя се от комисията, назначена със заповед на директора.

4.4.2. Регионален кръг – определя се от комисията за организиране и провеждане на регионалното състезание, назначена със заповед на директора на училището-домакин.

4.4.3. Национален кръг – определя се от националната комисия за организиране и провеждане на националното състезание, назначена със заповед на директора на училището - домакин.

4.4.4. Комисиите за изготвяне на състезателните задания разработват съответните критерии и показатели за оценяване.

4.4.5. Примерни критерии и показатели за оценяване постиженията на учениците.

4.4.6. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда:

а) този критерий може да има качествено или количествено изражение. Ако ученик по време на състезанието създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, състезанието се прекратява и на състезателя (отбора) не се определят точки;

б) правилен избор и използване на лични предпазни средства;

в) правилна употреба по безопасен начин на предметите и средствата на труда;

г) спазване изискванията за пожарна и аварийна безопасност;

д) разпознаване на опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефиниране и спазване предписания за съвременна реакция;

е) спазване изискванията за опазване на околната среда, свързани с възложената работа, включително почистване на работното място.

4.4.7. Ефективна организация на работното място и правилен подбор на материали, инструменти, изделия, консумативи, апаратура и друга техника съобразно конкретното задание:

а) правилен избор на необходимата диагностична измервателна техника;

б) правилен избор и поддръждане на необходимите инструменти, приспособления, апарати, уреди, приспособления и стендове, осигуряващи точно спазване на технологичните операции;

в) правилен избор и целесъобразно използване на необходимите заготовки, суровини, консумативи, полуфабрикати, материали и/или резервни части по вид, качество и количество.

4.4.8. Познаване и спазване изискванията на нормативната уредба - правилници, наредби, инструкции, предписания и др., свързани със състезателните задания.

4.4.9. Спазване технологичната последователност на операциите според заданието:

а) самостоятелно определяне вида и технологичната последователност на операциите;

б) спазване технологичната последователност на операциите.

4.4.10. Качество на изпълнението на заданията:

а) точност при работа с измервателни инструменти или апаратура и отчитане на измерваните величини;

б) правилно определяне техническото състояние на детайлите и вземане на решение за ремонтно-възстановителни операции;

в) точност при извършване на операциите;

г) изпълнение на заданието в определения срок и др.

4.4.11. Самоконтрол и самопроверка:

а) самостоятелно осъществяване на операционен контрол – оценяване на резултатите, вземане на решение и отстраняване на грешките;

б) оптимален разчет на времето за изпълнение.

4.4.12. Творчество, оригиналност, атрактивност, креативност, сложност.

4.4.13. Презентиране на работата (изделието, проекта) и др.

5. Ресурсно осигуряване:

5.1. Професионалните гимназии осигуряват:

а) училищни отбори от ученици - състезатели и ръководителите им;

б) оборудвани кабинети, работилници, лаборатории, зали или работни площадки за изпълнение на заданията;

в) участие на социалните партньори;

г) отразяване на събитието.

5.2. Министерството на образованието и науката осигурява:

а) цялостната организация, координация и контрол на етапите на състезанията;

б) финансовите средства по утвърдена план-сметка.

5.3. Партньорите (предприятия, браншови организации, ВУЗ, медии и др.) осигуряват:

- а) реални работни места, техника, материали, уреди, апарати, инструменти, консумативи, технологична документация, програмни продукти, работно облекло и др.;

- б) фирмени рекламни и информационни материали.

5.4. Министерството на образованието и науката осигурява финансово:

- а) командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) – на учениците от страната, класирани за участие в регионалния и/или националния кръг от състезанията;

- б) материално и техническо осигуряване на организацията и провеждането на състезанията:

- технически съоръжения, машини, апарати, уреди, инструменти

- материали, заготовки, консумативи, полуфабрикати и др.

- канцеларски материали и размножаване на състезателни материали

- в) наем зали, музикално оформление, осветление, водещи, украса и др.;

- г) командировъчни разходи за националните комисии при провеждане на състезанието;

- д) информация и реклама – в електронни и/или печатни медии (национални и регионални), информационни и рекламни материали;

- е) награден фонд на отборните и индивидуалните победители от националния кръг;

- ж) необходими финансови средства за: членски внос, такси, участие на техническия делегат в задължителните срещи на „Комитета за развитие на състезанията” към WorldSkills Europe и участие на национален отбор в международните състезания WorldSkills Europe.

- з) изцяло или част от пътните и визовите разходи, летищните такси, застраховките и таксите за правоучастие на отборите за участието им в международните състезания по професиите.

5.5. Финансовите средства за дейностите по организиране и провеждане на състезанията, с изключение на средствата по т. 5.4, може да се осигуряват от отраслови министерства, общини, агенции и ведомства, юридически лица с нестопанска цел, организации на работодателите, организации на работниците и служителите, висши училища, сродни обучаващи организации – центрове, клубове, школи и др.

5.6. Финансовите средства може да се разпределят за отделните кръгове на състезанията:

- а) училищен кръг – от директорите на училищата, в които се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, въз основа на броя на участващите ученици и в рамките на одобрените средства по бюджета на училището;

- б) регионален кръг – чрез завишаване лимита на съответните РУО-домакини или на училищата, определени за домакини, в които се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, въз основа на броя на учениците-състезатели от училищните отбори и одобрена план-сметка;

- в) национален кръг – чрез завишаване лимита на РУО-домакин или на училището, определено за домакин, в което се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, и на Центъра на учебно-тренировъчните фирми за провеждането на „Панаир на УТФ Млад предприемач - Международен панаир ТФ ФЕСТ“, въз основа на броя на учениците - състезатели от училищните отбори и одобрена план-сметка.

- г) международни състезания WorldSkills Europe – чрез завишаване лимита на Центъра на учебно-тренировъчните фирми в средните професионални училища въз основа на одобрена план-сметка.

- д) международни състезания по професии – съгласно одобрена план-сметка за състезанията.

5.7. В случай че училище не заяви участието си, определените за него средства се преразпределят за финансиране на дейностите за съответното състезание.

5.8. Средствата, предвидени в план-сметките на състезанията, може да се преразпределят за възникнали потребности, свързани с нормалното провеждане на съответното състезание с цел осигуряване на еднакви условия за участниците.

5.9. Неусвоените финансови средства, предвидени за дейностите по организирането и провеждането на състезанията по професии от регионалния кръг, може да се преразпределят за осигуряване нормалното провеждане на състезанието от националния кръг или за състезания от друго професионално направление, или за международни състезания WorldSkills Europe.

6. Отчитане на резултатите:

6.1. Директорите на професионалните гимназии и училища изготвят и представят:

а) в РУО – доклад за проведения училищен кръг на състезанията в тридневен срок от провеждането им;

б) в дирекция ПОО на МОН – материали в електронен вид за проведеното състезание (клипове, презентации, снимки, информация за участниците – брой, училища, учениците - състезатели и постиженията им, учителите - ръководители и участващи в професионалната им подготовка, класиране, награди, партньори, спонсори и др.).

6.2. Експертите по професионално образование в РУО изготвят и представят в дирекция ПОО на МОН, обобщен доклад за участието на училищата от региона в състезанията в седемдневен срок от провеждането им.

6.3. Дирекция „Професионално образование и обучение” изготвя и представя на министъра на образованието и науката доклад за проведените състезания по професионални направления и за резултатите от тях.

ГРАФИК

за провеждане на ученическите олимпиади през учебната 2017-2018 година

ОЛИМПИАДА	ОБЩИНСКИ КРЪГ	ОБЛАСТЕН КРЪГ	НАЦИОНАЛЕН КРЪГ
Интердисциплинарна олимпиада „Знам и мога” за ученици от IV клас	20.01.2018 г. 9:00 ч.	24.02.2018 г. 9:00 ч.	31.03.2018 г. , от 09:00 ч. , РУО - София
Български език и литература	17.12.2017 г.	04.02.2018 г.	31.03.-01.04.2018 г. РУО - Сливен
Английски език	до 14.01.2018 г.	10.02.2018 г. 14:00 ч.	25.03.2018 г., 10:00 часа, РУО – Кърджали
Немски език	до 31.01.2018 г.	17.02.2018 г. 9:00 ч.	16.03.-18.03.2018 г., РУО - Благоевград
Руски език	до 14.01.2018 г.	10.02.2018 г. 9:00 ч.	17.03.2018 г., 09:00 часа , СУ „Гео Милев”, РУО-Варна
Испански език	до 31.01.2018 г.	17.02.2018 г. 9:00 ч.	31.03. 2018 г. 10:00 ч. РУО- Велико Търново
Френски език	до 31.01. 2018 г.	17.02.2018 г. 9:00 ч.	24.03.2018 г. 10:00 ч. РУО - Пловдив
Италиански език	до 31.01. 2018 г.	17.02.2018 г. 9:00 ч.	24.03.2018 г. 10:00 ч. РУО-София-град
Математика	до 22.12.2017 г.	03.02.2018 г. 9:00 ч.	13.04.-16.04.2018 г., РУО-София-град
Информатика	до 06.01.2018 г.	17.02.2018 г.	17.03.-18.03.2018 г., РУО – Стара Загора
Информационни технологии	до 14.01.2018 г.	до 11.03.2018 г.	11.05.-13.05.2018 г., РУО - Търговище
Математическа лингвистика	до 14.01.2018 г.	09.02.2018 г. 14:00 ч.	27.04.-29.04.2018 г., РУО- Бургас
Философия	до 03.02.2018 г.	10.02.2018 г. 9:00 ч.	23.03. -25.03.2018 г., РУО – София-град
История и цивилизация	до 26.01.2018 г.	24.02.2018 г., 9:00 ч.	20.04.-22.04. 2018 г., 08:00 часа, РУО – Кърджали
Гражданско образование	до 23.02.2018 г.	до 02.03.2018 г.	13.04.-15.04.2018 г., РУО - Русе
География и икономика	до 21.01. 2018 г.	25.02.2018 г. 14:00 ч.	27.04.-29.04. 2018 г., 08:00 ч., РУО – Стара Загора
Физика	до 14.01.2018 г. включително	18.02.2018 г. 14:00 ч.	02.04.-04.04. 2018 г., 8:00 ч., РУО – Русе
Астрономия	до 15.01.2018 г. включително	24.02.2018 г. 14:00 ч.	04.05.-06.05.2018 г., 8:00 ч., РУО - Кърджали
Химия и опазване на околната среда	до 21.01.2018 г.	11.02.2018 г., 9:00 ч.	17.03.-18.03.2018 г., РУО - Варна
Биология и здравно образование	до 31.01.2018 г.	25.02.2018 г., 9:00 ч.	31.03.-01.04.2018 г., 9:00 ч., РУО – Ямбол
Техническо чертане	до 17.02.2018 г.	24.03.2018 г.	20.04.-22.04.2018 г., РУО – София-град

ГРАФИК

за провеждане на националните състезания през учебната 2017-2018 година

СЪСТЕЗАНИЕ	ВИД НА СЪСТЕЗАНИЕТО, МЯСТО И ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ
Математика	<p>1. Зимен математически турнир „Атанас Радев“ за ученици от VIII до XII клас, 19.01.-21.01.2018 г., гр. Ямбол</p> <p>2. Национално математическо състезание „Европейско кенгуру“ за ученици от I до XII клас: Областен кръг – 17.03.2018 г. Национален кръг – 02.06.2018 г.</p> <p>3. Математическо състезание между профилирани гимназии и паралелки на СУ с чуждоезиков профил, 23-25.03.2018 г., гр. Ловеч</p> <p>4. Пролетни математически състезания, 30.03.2018- 01.04.2018 г., V – VIII клас, гр. Русе IX – XII клас, гр. Плевен</p> <p>5. Пролетно математическо състезание за ученици от IV клас, 31.03.2018 г.</p> <p>6. Математическо състезание „Питагор“ за ученици от IV клас, 28.04.2018 г.</p> <p>7. Математическо състезание „Откриване на млади таланти“ за ученици от IV клас, 09.06.2018 г.</p>
Информатика	<p>1. Национален есенен турнир по информатика – 24.11.- 26.11.2017 г., гр. Шумен</p> <p>2. Пролетни състезания по информатика – 20.04.-22.04.2018 г., гр. Велико Търново</p> <p>3. Национален летен турнир по информатика – 08.06.-10.06.2018 г., гр. Пловдив</p>
Информационни технологии	<p>1. Национален есенен турнир по информационни технологии „Джон Атанасов“ – 02.12.-03.12.2017 г., гр. София</p> <p>2. Национално състезание по компютърни мрежи – 14.04.- 15.04.2018 г., София</p>
Математическа лингвистика	Национално състезание по математическа лингвистика, 26.01. – 28.01.2018 г., гр. Пловдив
Физика	<p>1. Есенно национално състезание по физика, 17.11. - 19.11.2017 г., РУО - Варна</p> <p>2. Национално състезание „Турнир на младите физици“, 26.01-28.01.2018 г., РУО - Враца</p> <p>3. Пролетно национално състезание по физика, 09.03.-11.03.2018 г., РУО – Стара Загора</p>
Химия и опазване на околната среда	Тестови задачи за ученици в гимназиалния етап, 21.04.-22.04.2018 г., РУО - Ловеч
Природни науки и екология	Представяне и защита на проекти, 25.11.-26.11.2018 г., РУО - Кюстендил
Природни науки и екология	Национално състезание „Акад. Любомир Чакалов“ по природни науки (химия, физика, биология) и география за ученици от VII клас, 09-10 юни 2018 г., РУО – София-град
Ключови компетентности по природни	Ключови компетентности по природни науки (физика, химия, биология), 02.12 - 03.12.2017 г., РУО - Плевен

науки	
Технологии	„Виртуално предприятие” – 13.04. - 14.04.2018 г., гр. София
Английски език	Национално състезание за речев и комуникативни умения на английски език: Общински кръг – до 15.10.2017 г. Областен кръг – до 22.10.2017 г. Национален кръг – 11.11. - 12.11.2017 г., гр. Сливен
Английски език	Фестивал на авторска драматургия и театър на английски език: Областен кръг – до 11.02.2018 г. Национален кръг – 10.03. - 11.03.2018 г., гр. Ловеч
Немски език	Национален конкурс за театър на немски език в гр. Сливен, 26.04. - 28.04.2018 г.
Немски език	Национално състезание за написване на есе: Областен кръг – м.ноември 2017 Национален кръг – м март 2018, град София
Френски език	Национален конкурс за театър на френски език, април 2018 г.
Испански език	Национален конкурс за театър на испански език, февруари - март 2018 г.
Английски език, Испански език, Италиански език, Немски език, Руски език, Френски език	Многоезично състезание: Областен кръг – 21.10.2017 г. Национален кръг – 25.11.2017 г., гр. Плевен
Религия	Национален конкурс „Бог е любов”, Областен кръг – до 02.04.2018 г. Национален кръг – юни 2018 г., Стара Загора
Музика	Национално състезание Музикална игра „Ключът на музиката“: Областен кръг – 23.02.2018 г. Национален кръг – 23.03.--25.03.2018 г., гр. Пловдив
Хореография	Национално състезание „Фолклорна плетеница”: Областен кръг – до 27.04.2018 г. Национален кръг – 01.06.-03.06.2018 г., гр. Пловдив

ГРАФИК

за провеждане на националните състезания по професии

през учебната 2017-2018 година

№	СЪСТЕЗАНИЯ ПО ПРОФЕСИИ	УЧИЛИЩЕН КРЪГ	РЕГИОНАЛЕН КРЪГ	НАЦИОНАЛЕН КРЪГ
НАЦИОНАЛНА ПАНОРАМА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (състезания от № 1-№ 11)				
1.	Състезание по приложна електроника „Мога и зная как”	до 02.03.2018 г.	13.03.-31.03.2018 г.	18/19- 23/24.04.2018 г.
2.	Най-добър млад хлебар-сладкар	до 28.02.2018 г.	до 31.03.2018 г.	
3.	Най-добър млад готвач	до 28.02.2018 г.	до 31.03.2018 г.	
4.	Най-добър млад сервитьор	до 28.02.2018 г.	до 31.03.2018 г.	
5.	Млади таланти в модата	до 23.01.2018 г.	-	
6.	Най-добър млад фризьор и гримьор	до 15.02.2018 г.	-	
7.	Най-добър млад строител	до 28.02.2018 г.	08-09.03.2018 г. 15-16.03.2018 г. 22-23.03.2018 г. 29-30.03.2018 г.	
8.	Озеленяване и цветарство	до 28.02.2018г..	-	
9.	Стилни мебели и дърворезба	до 28.02.2018 г.	-	
10.	Най-добра бизнес идея	до 28.02.2018 г.	-	
11.	Най-добър млад керамик	до 17.02.2018 г.	-	
12.	Най-добър млад барман	до 28.02.2018 г.	до 31.03.2018 г.	26-28.04.2018 г.
13.	Счетоводство	до 28.02.2018 г.	-	29-30.03.2018 г.
14.	Най-добър млад автомонтьор и водач на МПС	до 28.02.2018 г.	16-17.03.2018 г. 23-24.03.2018 г.	12.04.-14.04.2018
15.	Национален учебно-професионален конкурс „Най-добър млад инсталатор”	до 17.02.2018 г.	до 17.03.2018 г.	24-27.04.2018 г.
16.	Панаир на УТФ Млад предприемач	-	-	25-27.04.2018 г. гр. Пловдив
17.	Млад фермер	до 12.02.2018 г.	12-30.03. 2018 г.	24-27.04.2018 г.
18.	Най-добър техник в машиностроенето	до 06.02.2018 г.	-	09-10.03.2018 г. гр. Г. Оряховица
19.	Национален преглед за млади изследователи Енергетика, икономика и математическо моделиране	до 10.03.2018 г.	-	24-27.04.2018 г.
20.	Горски многобой	до 31.03.2018 г.	-	02-11.05.2018 г.
21.	Състезание по електроенергетика „Стани стипендиант на ЧЕЗ“	до 21.12.2017 г.	06-24.02.2018 г.	22-23.03.2018 г.
22.	Най – добър млад заварчик	до 17.02.2018 г.	до 17.03.2018 г.	12-14.04.2018 г.